

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๒๖๓๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรื้อหรือการปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการภายหลังบอกเลิกสัญญาจ้างตามพระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ด่วนที่สุด ที่ อบ ๐๐๑๗.๔/๒๑๑๖๓ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดอุบลราชธานี แจ้งว่า จังหวัดฯ ได้รับจัดสรรงบประมาณ
ตามแผนงานโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย
เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อใช้ในการดำเนินการแก้ไขโครงการบรรเทาปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม
ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โครงการก่อสร้างฝาย มข. ๒๕๒๗ ลำห้วยห้องไฮ (นาพ่อใหญ่สุข) หมู่ที่ ๓
ตำบลนาเจริญ อำเภอดงขุดม จังหวัดอุบลราชธานี เป็นเงินจำนวน ๔๘๐,๑๐๐ บาท และจังหวัดฯ ได้มอบอำนาจ
ให้นายอำเภอดำเนินการจัดหาผู้รับจ้างตามคำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
โดยอำเภอดงขุดมได้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด อุบลการดับเพลิง เป็นผู้รับจ้าง ในวงเงินจำนวน ๔๘๐,๐๐๐ บาท
ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๓๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ เริ่มปฏิบัติงานวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓
กำหนดเวลาแล้วเสร็จวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๔ รวมระยะเวลาก่อสร้าง ๑๘๐ วัน แต่เนื่องจากผู้รับจ้าง
ได้เข้าดำเนินการเพียงวันเดียว คิดเป็นอัตราร้อยละ ๐.๔๗ ของงานทั้งหมด ดังนั้น เพื่อประโยชน์
ของทางราชการ อำเภอดงขุดมจึงได้พิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๔) และระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๓ วรรคหนึ่ง
พร้อมทั้งใช้สิทธิในการเรียกค่าปรับและค่าเสียหายตามสัญญาจ้าง ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ เมื่อวันที่
๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ แต่เนื่องจากงบประมาณโครงการฯ ดังกล่าวต้องถูกพับไปเพราะไม่สามารถ
ขอเงินไว้เบิกเหลือมปีได้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๓ ทำให้จังหวัดฯ
ไม่มีงบประมาณที่จะดำเนินการจัดหาผู้รับจ้างรายใหม่ได้ จังหวัดฯ จึงขอหารือดังนี้

๑. การดำเนินการภายหลังบอกเลิกสัญญาจ้างดังกล่าว อำเภอดงขุดมจะต้องดำเนินการจัดหา
ผู้รับจ้างรายใหม่ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และระเบียบฯ เพื่อเข้าดำเนินการต่อจนแล้วเสร็จ
หรือไม่ อย่างไร

๒. อำเภอดงขุดมต้องแต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายบุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบประเมิน
ค่าเสียหายของงานที่ผู้รับจ้างรายเดิมยังไม่ส่งมอบ เพื่อคำนวณงบประมาณสำหรับการดำเนินการจัดจ้างผู้รับจ้าง
รายใหม่ และกรณีดังกล่าวเป็นงานก่อสร้าง อำเภอดงขุดมต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง
สำหรับงานก่อสร้างส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ตามแนวทางปฏิบัติในหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัย

/ปัญหา ...

ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๓ ค่าเสียหาย และข้อ ๔ การประเมินค่าเสียหาย หรือไม่ อย่างไร

๓. ถ้าหากอำเภอเดชอุดมจะต้องปฏิบัติตามข้อ ๑ และข้อ ๒ กรณีที่จังหวัดฯ ไม่มีงบประมาณ เพื่อให้เบิกจ่ายโครงการฯ ดังกล่าว จังหวัดฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร และผู้รับจ้างรายเดิมจะต้องรับผิดชอบ ค่าเสียหาย ค่าปรับ ค่าควบคุมงานที่เพิ่มขึ้น และค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) ของงานที่ยังไม่ได้ส่งมอบทั้งหมด หรือไม่ อย่างไร

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีข้อหาข้อ ๑ และ ๒ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า จังหวัดอุบลราชธานี โดยอำเภอเดชอุดม ได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้างโครงการก่อสร้างฝาย มข.๒๕๒๗ ลำห้วยหนองไฮ (นาพ่อใหญ่สุข) หมู่ที่ ๓ ตำบลนาเจริญ ไปยังห้างหุ้นส่วนจำกัด อุบลการดับเพลิง ตามหนังสืออำเภอเดชอุดม ที่ อบ ๐๓๑๘/๖๘๒๓ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ เนื่องจากผู้รับจ้างได้เข้าดำเนินการเพียงวันเดียว ซึ่งผลของการบอกเลิกสัญญา ย่อมทำให้คู่สัญญาแต่ละฝ่ายกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม หากมีงานที่ผู้ว่าจ้างได้รับไว้และใช้ประโยชน์ ในราชการได้ตามสัญญาแล้ว ผู้ว่าจ้างจะต้องมีการชดเชยราคาให้แก่ผู้รับจ้าง โดยจะต้องมีการหักค่าปรับ และค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) ออกก่อนด้วย เว้นแต่กรณีที่รับไว้ หากผู้ว่าจ้างไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในราชการ ตามสัญญาได้ จึงต้องถือว่างานนั้นไม่ควรค่าแห่งการชดเชยเงินคืนตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการ ภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔) ข้อ ๓ ค่าเสียหาย ข้อ ๓.๒ ค่าเสียหายของพัสดุ หรืองานที่ยังไม่ได้รับมอบ ข้อ ๓.๒.๑ กำหนดว่า “ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง หรือจะมอบหมายบุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบประเมินค่าเสียหาย โดยสำรวจตรวจสอบค่าเสียหายของพัสดุ หรืองานที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมยังไม่ส่งมอบ หรือสำรวจตรวจสอบและประเมินแบบที่ใช้ในการก่อสร้าง ประเมินรายการปริมาณและราคาของสิ่งก่อสร้างคงเหลือ เพื่อกำหนดงบประมาณสำหรับการดำเนินการจัดซื้อ จากผู้ขายรายใหม่ หรือจัดจ้างจากผู้รับจ้างรายใหม่ แล้วแต่กรณี” และข้อ ๓.๒.๒ กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตาม ๓.๒.๑ จัดทำรายงานผลการพิจารณาและความเห็นเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ” ประกอบกับข้อ ๔ การประเมินค่าเสียหาย ข้อ ๔.๑ กำหนดว่า “เมื่อหน่วยงานของรัฐทราบค่าเสียหาย ค่าปรับ ค่าควบคุมงานที่เพิ่มขึ้น (ถ้ามี) ราคาพัสดุหรือค่างาน ที่เพิ่มสูงขึ้นจากสัญญาเดิมกรณีดำเนินการตาม ๓.๒.๔ และค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) แล้วให้นำมาหักออกจาก หลักประกันสัญญาจนครบถ้วน” ข้อ ๔.๒ กำหนดว่า “หากยังมีเงินหลักประกันสัญญาคงเหลืออยู่ ให้คืนจำนวนเงินดังกล่าวแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิม แต่หากค่าเสียหายมีจำนวนเงินมากกว่าจำนวนเงิน ตามหลักประกันสัญญา หน่วยงานของรัฐมีสิทธิริบหลักประกันสัญญาไว้ทั้งหมด และมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ขาย หรือผู้รับจ้างรายเดิมต้องชดเชยค่าเสียหายเพิ่มเติมอีกจนครบจำนวน” ข้อ ๔.๓ กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมชดเชยค่าเสียหายเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือ

/หาก ...

หากผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมไม่ยอมชดใช้ค่าเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีกับผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมต่อไป” ดังนั้น เมื่อจังหวัดฯ ได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาแล้ว จังหวัดฯ มีสิทธิริบหลักประกันสัญญาหรือเรียกธนาการผู้ออกหนังสือค้ำประกันได้ในกรณีที่มิค่าปรับให้จังหวัดฯ เรียกร้องให้ผู้รับจ้างชำระค่าปรับ ทั้งนี้ ค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้นรวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) จังหวัดฯ อาจนำมาหักออกจากหลักประกันสัญญาได้ ซึ่งหลังจากหักค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้นรวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) จนครบถ้วนเต็มจำนวนแล้ว หากยังมีจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญาคงเหลืออยู่ ให้คืนจำนวนเงินดังกล่าวแก่ผู้รับจ้างด้วย แต่หากค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้นรวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) มีจำนวนเงินท่วมจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญา จังหวัดฯ ย่อมมีสิทธิริบหลักประกันสัญญาไว้ทั้งหมด และมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้รับจ้างรายเดิมต้องชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มเติมให้อีกจนครบจำนวน โดยไม่ต้องคืนหลักประกันสัญญา ทั้งนี้ หากจังหวัดฯ มีความประสงค์ที่จะจัดหาผู้รับจ้างรายใหม่ย่อมสามารถดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติฯ ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. กรณีข้อหาหรือ ๓ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในการพิจารณางบประมาณแล้ว ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานนั้นจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อขอความเห็นชอบ” และวรรคสี่ กำหนดว่า “หากหน่วยงานของรัฐไม่ได้ประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการใดในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง จะไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการนั้นได้” ดังนั้น จังหวัดฯ จะต้องได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในการพิจารณางบประมาณก่อน จึงจะสามารถดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปได้ ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กุลยา ตันติเตมิท

(นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖